

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2550). พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ หมวด 1 มาตรา 12. Retrieved from http://www.moph.go.th/hot/national_health_50.pdf

จิตราวดี จิตจันทร์. (2550). การประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตอายุรกรรม โรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ฉันทชาย สิทธิพันธ์. (2553). End of life care in critically ill patients. ใน เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ และ ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล (บรรณาธิการ), *Critical care at difficult time* (หน้า 669-678). สมาคมเวชบำบัดวิกฤตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ปิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.

ฉันทนา หมอกเจริญพงศ์. (2553). Palliative care in ICU. ใน เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ และ ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล (บรรณาธิการ), *Critical care at difficult time* (หน้า 669-678). สมาคมเวชบำบัดวิกฤตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ปิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.

ฉันทนา หมอกเจริญพงศ์. (2556). การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองในเวชปฏิบัติ. *วารสารเวชบำบัดวิกฤต*, 20(1), 5-8.

ดุสิต สถาวร. (2551). Overview of end-of-life care in ICU. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ ฉัตรแก้ว, และ ฉันทชาย สิทธิพันธ์ (บรรณาธิการ), *การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย* (หน้า 109-113). กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

ดุสิต สถาวร. (2554). Palliative care in the ICU setting. ใน ดุสิต สถาวร, อนันต์ วัฒนธรรม, และ เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ (บรรณาธิการ), *Critical care medicine make it easy* (หน้า 527-535). สมาคมเวชบำบัดวิกฤตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ปิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.

เต็มศักดิ์ พึ่งรัมย์. (2551). การดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้าย. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ ฉัตรแก้ว, และ ฉันทชาย สิทธิพันธ์ (บรรณาธิการ), *การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย* (หน้า 109-113). กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

ทองทิพย์ พรหมศร. (2556). การปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคองของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทัศนีย์ ทองประทีป. (2552). จิตวิญญาณ มิติหนึ่งของการพยาบาล. กรุงเทพฯ: วิ พริน.

ปนัดดา สุวรรณ, จิตราวี จิตจันทร์, ตูลา วงศ์ปาลี, นงเยาว์ มงคลอิทธิเวช, ลดารัตน์ สาภินันท์, ชยุดใหม่เจียว, ... สุกัญญา งามสกุลรัตน์. (2556). ผลลัพธ์การดูแลแบบประคับประคองของผู้ป่วยมะเร็งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่. เชียงใหม่: ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปิ่น ศรีประจิดดิษฐ์, พรเลิศ นัตรแก้ว, ดนัย อุดมพรวิวัฒน์, สุดาวดี สติรเศรษฐทวี, เทวรักษ์ วีระวัฒนกันนท์, และ ปวีณา บุญบุรพวงศ์. (2545). ความหลากหลายของผู้ป่วยและผลการรักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนักทางศัลยกรรมทั่วไป โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์: รายงานเบื้องต้น. จุฬาลงกรณ์เวชสาร, 46(3), 269-279.

พรเลิศ นัตรแก้ว. (2551). Holistic end of life care in ICU. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ นัตรแก้ว, และ ฉันทชาย สิทธิพันธุ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย (หน้า 329-337). กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

แพทยสภา. (2554). ประกาศแพทยสภาที่ ๗/๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการวินิจฉัยสมองตาย. Retrieved from http://www.tmc.or.th/service_law03_2.php

ไพศาล ลิมสติดิษฐ์. (2556). ประเด็นจริยธรรมในการดูแลแบบประคับประคอง. Retrieved from <http://www.thailivingwill.in.th/content/ประเด็นจริยธรรมในการดูแลแบบประคับประคอง-palliative-care.html>

วิไลภา คุณทรงเกียรติ. (2553). การดูแลแบบประคับประคองในผู้ป่วยภาวะวิกฤตระยะสุดท้าย บทบาทที่ทำนายของพยาบาล. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 18(2), 1-7.

สถาพร ลีลานันทกิจ. (2555). หลักการสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยระยะสุดท้ายแบบประคับประคอง. ใน วิชัย โชควิวัฒน์, และคณะ (บรรณาธิการ), ก่อนวันพลัดใบ หนังสือแสดงเจตนาการจากไป ในวาระสุดท้าย (หน้า 25-59). กรุงเทพฯ: ทิฉี.

สภาการพยาบาล. (2555). สิทธิของผู้ป่วย. Retrieved from <http://www.tnc.or.th/law/page-5.html>

สิรินทร์ ศาสตราวุธ. (2547). พยาบาลกับงาน Palliative care. ใน ลักขมี ชาญเวช (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย (หน้า 41-45). กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์.

สุภารัตน์ สิทธิสมบัติ. (2550). การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนิสา สุขตระกูล. (2544). ความต้องการในภาวะสูญเสียและเศร้าโศกของสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วย ภาวะใกล้ตาย (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาล จิตเวช). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรณี ชาญฤทธิ์วัฒน์. (2553). การวิเคราะห์สถานการณ์ทางคลินิกเกี่ยวกับการจัดการดูแลผู้ป่วยระยะ สุดท้ายในหอผู้ป่วยกึ่งวิกฤตอายุรกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบ อิสระพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2551). การรักษาพยาบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ ฉัตรแก้ว, และ ฉันทชาย สิทธิพันธุ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วย ระยะสุดท้าย (หน้า 109-113). กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

อนวัธน์ ศุภชติกุล. (2551). การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายกับการพัฒนาคุณภาพ. ใน ประเสริฐ เลิศสงวนสินชัย, อิศรางค์ นุชประยูร, พรเลิศ ฉัตรแก้ว, และ ฉันทชาย สิทธิพันธุ์ (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย (หน้า 204). กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.

อรพรรณ ไชยเพชร, กิตติกร นิลมานัต, และ วิภาวี คงอินทร์. (2554). ประสบการณ์ของพยาบาลไอซียู ในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. วารสารสภาการพยาบาล, 26(1), 41-55.

อรัญญา ศรีคำชาว. (2548). ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลต่อความวิตกกังวลของสมาชิกครอบครัว ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ. (2551). กฎหมายการแพทย์ที่ควรทราบในการดูแลผู้ป่วยหนัก. ใน เอกรินทร์ ภูมิพิเชฐ, และ ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล (บรรณาธิการ), *Critical care: The model of holistic approach 2008-2009* (หน้า 604-655). สมาคมเวชบำบัดวิกฤตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: บียอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์.

Agency for Healthcare Research and Quality. (2010). *Care and communication quality measures at the National Quality Measures Clearinghouse sponsored by the Agency for Healthcare Research And Quality*. Retrieved from http://www.qualitymeasures.org/summery/summery.aspx?doc_id=9943&string=palliative+AnD+care.html

Ahrens, T., Yancey, V., & Kollef, M. (2003). Improving family communications at the end of life: Implications for length of stay in the intensive care unit and resource use. *American Journal of Critical Care*, 12(4), 317-324.

Ala, S., Pakravan, N., & Ahmadi, M. (2011). Mortality rate and outcome among patients admitted to general intensive care unit during “Morning – Hour” compared with “Off – Hour”. *Canadian Journal on Medicine*, 2(5), 131-148.

American Heart Association. (1997). *Ethical and regal aspects of CPR in children*. Emergency Care Committee: Pediatric Advanced Life Support. Retrieved from <http://co.grand.co.us/DocumentCenter/Home/View/606>

Aslakson, R., & Pronovost, P. J. (2011). Health care quality in end of life care: Promoting palliative care in the intensive care unit. *Anesthesiology Clinics*, 29(1), 111-122.
doi:10.1016/j.anclin.2010.11.001

Azoulay, E., Pochard, F., Kentish-Barnes, N., Chevret, S., Aboab, J., Adrie, C., . . . Schlemmer, B. (2005). Risk of post-traumatic stress symptoms in family members of intensive care unit patients. *American Journal of Respiration and Critical Care Medicine*, 171, 987-994.
doi:10.1164/rccm.200409-12950c.

- Bradley, C., Weaver, J., & Brasel, K. (2010). Addressing access to palliative care services in the surgical intensive care unit. *Surgery*, 147, 871-877. doi:10.1016/j.surg.2009.11.005
- Campbell, M. L., & Guzman, J. A. (2003). Impact of a proactive approach to improve end-of-life care in a medical ICU. *The American College of Chest Physicians*, 123, 266-271. doi:10.1378/chest.123.1.266
- Campbell, M. L., & Guzman, J. A. (2004). A proactive end-of-life care in a medical intensive care unit for patients with terminal dementia. *Critical Care Medicine*, 32(9), 1839-1843. doi:10.1097/01.CCM.0000138560.56577.88
- Carlet, J., Thijs, L. G., Antonelli, M., Cassel, J., Cox, P., Hill, N., . . . Thompson, B. T. (2004). Challenges in end of life care in the ICU. Statement of the 5th International Consensus Conference in Critical Care: Brussels Belgium, April 2003. *Intensive Care Medicine*, 30, 770-784. doi:10.1007/s00134-004-2241-5
- Caswell, D., & Omrey, A. (1990). The dying patient in the intensive care unit: making the critical difference. *American Association of Critical Care Nurses Clinical Issues*, 1, 178-186.
- Cheung, W., Aggarwal, G., Fugaccia, E., Thanakrishnan, G., Milliss, D., Anderson, R., . . . Fryc, A. C. (2010). Palliative care teams in the intensive care unit: A randomized, controlled, feasibility study. *Critical Care and Resuscitation*, 12(1), 28-35.
- Ciccarello, G. (2003). Strategies to improve end-of-life care in the intensive care unit. *Dimensions of Critical Care Nursing*, 22(5), 216-222.
- Clarke, E. B., Curtis, J. R., Luce, J. M., Levy, M., Danis, M., Nelson, J., & Solomon, M. Z. (2003). Quality indicators for end of life care in the intensive unit. *Critical Care Medicine*, 31(9), 2255-2262. doi:10.1097/01.CCM.0000084849.96385.85
- Cook, D., Rocker, G., Giacomini, M., Sinuff, T., & Heyland, D. (2006). Understanding and changing attitudes toward withdrawal and withholding of life support in the intensive care unit. *Critical Care Medicine*, 34(11), 317-323. doi:10.1097/01.CCM.0000237042.11330.A9

- Cox, S., Handy, J. M., & Blay, A. (2012). Palliative care in ICU. *Journal of the Intensive Care Society*, 13(4), 321-326.
- Curtis, J. R. (2008). Caring for patients with critical illness and their families: The value of the integrated clinical team. *Respiratory Care*, 54(3), 480-487.
- Curtis, J. R., & Rubenfeld, G. D. (2001). *Managing death in the intensive care unit: the transition from cure to comfort*. New York: Oxford University.
- Daly, B. J., Douglas, S. L., O'Toole, E., Gordon, N. H., Hejal, R., Peerless, J., . . . Hickman, R. (2010). Effectiveness trial of an intensive communication structure for families of long-stay ICU patients. *The American College of Chest Physicians*, 138(6), 1340-1348.
doi:10.1378/chest.10-0292
- Davy, J., & Ellis, S. (2000). *Counselling skills in palliative care*. London: The Running Head.
- Dawson, K. A. (2008). Palliative care for critically ill older adult dimensions of nursing advocacy. *Critical Care Nurse Quarterly*, 31(1), 19-23. doi:10.1097/01.CNQ.0000306392.02154.07
- Detering, K. M., Hancock, A. D., Reade, M. C., & Silvester, W. (2010). The impact of advance care planning on end of life care in elderly patient: Randomized controlled trial. *British Medical Journal*, 340, 1345-1365. doi:10.1136/bmj.c1345
- Donabedian, A. (2003). *An introduction to quality assurance in health care*. New York: Oxford University.
- Frost, D. W., Cook, D. J., Heyland, D. K., & Fowler, R. A. (2011). Patient and healthcare professional factors influencing end-of-life decision-making during critical illness: A systematic review. *Critical Care Medicine*, 39(5), 1174-1189. doi:10.1097/CCM.0b013e31820eacf2
- Hall, R. I., Rocker, G. M., & Murray, D. (2004). Simple changes can improve conduct of end-of-life care in the intensive care unit. *Canadian Journal of Anesthesia*, 51(6), 631-636.

- Hearn, J., & Higginson, I. J. (1999). Development and validation of a core outcome measure for palliative care: the palliative care outcome scale. *Palliative Care Core Audit Project Advisory Group. Quality in Health Care*, 8(4), 219-227.
- Hinkka, H., Kosunen, E., Metsänoja, R., Lammi, U. K., & Kellokumpu-Lehtinen, P. (2002). Factors affecting physicians' decisions to forgo life-sustaining treatments in terminal care. *Journal of Medical Ethics*, 28(2), 109-114.
- Joanna Briggs Institute. (2011). *Joanna Briggs Institute reviewers' manual: 2011 edition*. Retrieved from <http://www.joannabriggs.edu.au/Documents/sumari/Reviewers%20Manual-2011.pdf>
- Joanna Briggs Institute. (2014). *Joanna Briggs Institute reviewers' manual: 2014 edition*. Retrieved from <http://www.joannabriggs.org/assets/docs/sumari/ReviewersManual-2014.pdf>
- Kapp, M. B. (2001). Legal liability anxieties in the ICU. In J. R., Curtis & G. D. Rubenfeld (Eds.), *Managing death in the ICU: The transition from cure to comfort* (pp. 231-244). New York: Oxford University.
- Kaye, P. (2003). *Note on symptom control in hospice & palliative care* (Rev. ed.). Maine: Hospice Education Institute.
- Kryworuchko, J., Hill, E., Murray, M. A., Stacey, D., & Fergusson, D. A. (2012). Interventions for shared decision-making about life support in the intensive care unit: A systematic review. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 10(1), 3-16. doi:10.1111/j.1741-6787.2012.00247.x
- Lilly, C. M., De Meo, D. L., Sonna, L. A., Haley, K. J., Massaro, A. F., Wallace, R. F., . . . Cody, S. (2000). An intensive communication intervention for the critically ill. *The American Journal of Medicine*, 109(6), 469-475.
- Mani, R. K. (2003). Limitation of life support in the ICU: Ethical issues relating to end of life care. *Indian Journal of Critical Care Medicine*, 7(2), 112-117.

- Medland, J. J., & Ferrans, E. E. (1998). Effectiveness of a structured communication program for family members of patients in an ICU. *American Journal of Critical Care*, 7(1), 24-26.
- Mularski, A. R. (2006). Defining and measuring quality palliative and end-of life-care in the intensive care unit. *Critical Care Medicine*, 34(11), 309-316. doi:10.1097/01.ccm.0000241067.84361.46
- Mularski, A. R., Puntillo, K., Varkey, B., Erstad, L. B., Grap, J. M., Gilbert, C. H., . . . Sessler, C. N. (2009). Pain management within the palliative and end-of-life care experience in the ICU. *The American College of Chest Physicians*, 135(5), 1360-1369. doi:10.1378/chest.08-2328
- Nelson, J. E., Bassett, R., Boss, R. D., Brasel, K. J., Campbell, M. L., Cortez, T. B., . . . Weissman, D. E. (2010). Models for structuring a clinical initiative to enhance palliative care in the intensive care unit: A report from the IPAL-ICU Project (Improving Palliative Care in the ICU). *Critical Care Medicine*, 38(9), 1765-1772. doi:10.1097/CCM.0b013e3181e8ad23
- Nelson, J. E., Mulkerin, C. M., Adams, L. L., & Pronovost, J. P. (2006). Improving comfort and communication in the ICU: A practical new tool for palliative care performance measurement and feedback. *Quality Safety Health Care*, 15(4), 264-271. doi:10.1136/qshc.2005.017707
- Norton, S. A., Hogan, L. A., Holloway, R. G., Temkin-Greener, H., Buckley, M. J., & Quill, T. E. (2007). Proactive palliative care in the medical intensive care unit: Effects on length of stay for selected high-risk patients. *Critical Care Medicine*, 35(6), 1530-1535. doi:10.1097/01.CCM.0000266533.06543.0C
- Pearson, A., Field, J., & Jordan, Z. (2009). *Evidence-based clinical practice in nursing and health care: Assimilating research, experience and expertise*. Philadelphia: John Wiley & Sons.
- Penrod, J. D., Luhrs, C. A., Livote, E. E., Cortez, T. B., & Kwak, J. (2011). Implementation and evaluation of a network-based pilot program to improve palliative care in the intensive care unit. *Journal of Pain and Symptom Management*, 42(5), 668-671. doi:10.1016/j.jpainsymman.2011.06.012

- Puntillo, K. (2003). Pain assessment and management in the critically ill: Wizardry or science? *American Journal of Critical Care*, 12(4), 310-316.
- Quenot, J. P., Rigaud, J. P., Prin, S., Barbar, S., Pavon, A., Hamet, M., . . . Moutel, G. (2012). Impact of an intensive communication strategy on end-of-life practices in the intensive care unit. *Intensive Care Medicine*, 38(1), 145-152. doi:10.1007/s00134-011-2405-z
- Rushton, C. H., Williams, M. A., & Sabatier, K. H. (2002). The integration of palliative care and critical care: One vision, one voice. *Critical Care Clinical North American*, 14(2), 133-140.
- Scheunemann, L. J., & Gilmer, T. (2000). Impact of ethics consultations in the intensive care setting: A randomized, controlled trial. *Critical Care Medicine*, 28(12), 3920-3924.
- Scheunemann, L. J., McDevitt, M., Carson, S. S., & Hanson, L. C. (2010). Randomized, controlled trials of interventions to improve communication in intensive care: A systematic review. *American College of Chest Physicians*, 139(3), 543-554. doi:10.1378/chest.10-0595
- Schneiderman, L. J., Gilmer, T., Teetzel, H. D., Dugan, D. O., Blustein, J., Cranford, R., . . . Young, E. W. (2003). Effect of ethics consultations on nonbeneficial life-sustaining treatments in the intensive care setting. *Journal of the American Medical Association*, 290(9), 1166-1172.
- Sihra, L., Harris, M., & O'Reardon, C. (2011). Using the improving palliative care in the intensive care unit (IPAL-ICU) project to promote palliative care consultation. *Journal of Pain and Symptom Management*, 42(5), 672-675. doi:10.1016/j.jpainsymman.2011.08.002
- Sittisombut, S., & Inthong, S. (2009). Surrogate decision-maker for end-of-life care in terminally ill patients at Chiang Mai University Hospital, Thailand. *International Journal of Nursing Practice*, 15(2), 119-125. doi:10.1111/j.1440-172x.2009.01730.x
- Stanley, K. J., & Zoloth-Dorfman, L. (2006). Ethical considerations. In B. R. Ferrell & N. Coyle (Eds.), *Textbook of palliative nursing* (2nd ed., pp. 1031-1053). New York: Oxford University.

- Stark, H., Vig, E. K., & Pearlman, R. A. (2007). Advance care planning. In L. L. Emanuel, & S. L. Librach (Eds.), *Palliative care: Core skill and clinical competencies* (pp. 220-234), Philadelphia: Saunders.
- Toboada, P., & Bioetica, C. D. (2013). *Foregoing treatment at the end of life*. International Association for Hospice & Palliative care. Retrieved from <http://hospicecare.com/about-iahpc/publications/ethical-issues-2/articles-of-the-month/foregoing-treatment-at-the-end-of-life/>
- Tonetta-Stanker, S. T. (2009). Providing patient-and family-centered end-of-life care in ICU. *Nursing Critical Care*, 4(5), 54-55.
- Villarreal, D., Restrepo, M. I., Healy, J., Howard, B., Tidwell, J., Ross, J., . . . Reed, K. (2011). A model for increasing palliative care in the intensive care unit: Enhancing interprofessional consultation rates and communication. *Journal of Pain and Symptom Management*, 42(5), 676-679. doi:10.1016/j.jpainsymman.2011.07.004
- World Health Organization. (2012). *WHO definition of palliative care*. Retrieved from <http://www.who.int/cancer/palliative/difinition/en/>